

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА

Сьогодні основні реформи у сфері довкілля в Україні відбуваються, головним чином, на виконання екологічної складової Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Угода вже ратифікована усіма державами-членами ЄС, тому із 1 вересня 2017 року застосовується повністю, а не в тимчасовому режимі, як це було одразу після її підписання. Це означає, що спектр питань, які Україна повинна реформувати у сфері довкілля, розширився і тепер не буде зосереджений лише на питаннях апроксимації, а й включатиме, серед іншого, співпрацю між Україною та ЄС з конкретних екологічних тематичних сфер.

Перегляд імплементації в екологічній сфері був започаткований Комюніке “Вигоди від екологічної політики ЄС через регулярний Перегляд імплементації в екологічній сфері” (2016). Така ініціатива свідчить про бажання Європейської Комісії взяти на себе зобов’язання краще імплементувати екологічну політику і право, а також працювати більш прозоро та залучати зацікавлених осіб до процесу.

До основних принципів Перегляду імплементації слід віднести: інклюзивність, що передбачає залучення до процесу зацікавлених осіб, і не лише органів держав-членів, а й приватного сектору та громадських організацій; гнучкість, що передбачає можливість застосування різних підходів для різних держав-членів навіть при використанні єдиної методології Перегляду імплементації; забезпечення участі та синергії з роботою щодо імплементації в екологічній сфері, яка вже проводиться [1].

Не лише в Україні, але й в ЄС та його державах-членах існує потреба в покращенні застосування політики та права, зокрема, у сфері довкілля. Досудові та судові процедури для забезпечення належного застосування права ЄС державами-членами не завжди є дієвими, тому нові, так звані “м’які”, інструменти можуть допомогти вирішити проблеми на ранній стадії та боротися з першопричинами недотримання.

Важливість настанов ЄС є основою до змін, але результат залежить саме від української держави та її змоги до дій.

По-перше, якщо ми будемо використовувати «Перегляд імплементації в екологічній сфері» ЄС, вивчаючи проблеми з якими зіштовхнулися інші держави в процесі імплементації європейського напрямку і законодавства у кожній сфері, в якій Україна намагається зробити реформування.

По-друге, Україна має змогу долучитись саме до механізму Перегляду як спостерігач на різних рівнях, таких як: урядовому, парламентському та

громадському рівні.

По-третє, Україна могла б запровадити та застосовувати в державі подібний механізм, завдяки якому з'явилися б відповіді «що працює, а що не працює» [2].

Говорячи про перспективи можливого застосування в Україні Перегляду імплементації в екологічній сфері, можемо розглянути три базових сценарії:

Використання Україною результатів Перегляду імплементації в екологічній сфері ЄС. Це означає, що першопричини поганої імплементації та інші проблемні моменти, з якими зіштовхуються держави-члени в процесі імплементації екологічного законодавства та політики, Україна може враховувати вже на стадії планування та розробки своїх реформ, зокрема в процесі прийняття стратегій, нормативно-правових актів.

Залучення України до механізму Перегляду імплементації в екологічній сфері як спостерігача. Таке залучення є доцільним та найбільш ефективним за умови його реалізації на трьох рівнях: парламентському, урядовому, громадському.

Запровадження в Україні дієвого механізму покращення дотримання екологічного законодавства та впровадження екологічної політики за аналогією з Переглядом імплементації в екологічній сфері в ЄС.

Національний механізм покращення дотримання екологічної політики і законодавства міг би включати тіж елементи, що й європейський та мав би забезпечити залучення парламенту, а також зацікавлених сторін (громадськість, бізнес).

Список використаних джерел

1. Бізек В.А. Політика та право ЄС з питань, що стосуються довкілля: посібник / видав. Eptisa, 2013. – 168 с.
2. Микієвич М.М. Європейське право навколишнього середовища: навчальний посібник / видав. Екоправо-Львів, 2004. – 258 с.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Чумаченко І.Є.